

Sygn. akt **VI Gz 220/17**

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

Sędziowie: SO Beata Hass-Kloc (spr)

SO Anna Harmata

Protokolant: asyst. sędziego Agnieszka Wasilewska - Kardys

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **P. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)**

przeciwko: (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie Wydziału V Gospodarczy zawarte w pkt II wyroku z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt V GC 1547/16 w przedmiocie kosztów procesu

postanawia:

I. **oddalić** zażalenie,

II. **zasądzić** od powoda P. G. na rzecz pozwanego (...) S.A. w Ł. kwotę **120,00 zł. (sto dwadzieścia złotych 00/100)** tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Anna Harmata SSO Andrzej Borucki SSO Beata Hass-Kloc

UZASADNIENIE

Powód wniósł pozew o zapłatę tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego przeciwko (...) S.A. w Ł.. Pozwany podniósł brak legitymacji procesowej, jako że podmiotem właściwym jako pozwanym winien być (...) S.A. , który na dzień szkody udzielał sprawcy ochrony ubezpieczeniowej OC, pozwany zaś w oparciu o umowę prowadził wyłącznie postępowanie likwidacyjne.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie, przy czym pozwany wniósł o dopozwanie w oparciu o art. 194 § 1 kpc (...) S.A. Pozwany wobec stanowiska powoda pozwany podjął także obronę merytoryczną i wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność wysokości stawek najmu.

(...) S.A. wezwanie do złożenia odpowiedzi na pozew pod rygorem wydania wyroku zaocznego pozostawił bez odpowiedzi.

Sąd Rejonowy dokonał ustaleń faktycznych m.in. w oparciu o przeprowadzony dowód z opinii biegłego sądowego.

Postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 27 kwietnia 2017 r. V GC 1547/16 Sąd Rejonowy w Rzeszowie oddalił powództwo w pkt I w stosunku do pozwanego (...) S.A. z uwagi na brak legitymacji procesowej biernej, w pkt II zasądził od powoda na rzecz tego pozwanego koszty procesu w wysokości 1 094,11 zł. w tym z tytułu kosztów zastępstwa procesowego, kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kosztów opinii biegłego, zaocznie w pkt III i V zasądził od (...) S.A. na rzecz powoda kwotę 979 zł. z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu (pkt IV).

W uzasadnieniu wskazano, iż rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu w pkt II oparto na art. 98 § 1 i 3 kpc.

Powyższe postanowienie w zakresie pkt II zaskarżył powód wnosząc o jego zmianę poprzez nieobciążanie powoda kosztami postępowania w stosunku do pozwanego (...) S.A.

Powód zarzucił naruszenie :

1) art. 102 kpc poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy,

a) okoliczność zawierania przez ubezpieczycieli umów dotyczących bezpośredniej likwidacji szkód jest okolicznością w polskich realiach prawnych zupełnie nową, co czyni wytaczanie powództwa przeciwko obojgu ubezpieczycielom zasadnym z punktu widzenia interesów ubezpieczonego, a całą złożoność sytuacji prawnej stanowi wyjątkową okoliczność w rozumieniu niniejszego przepisu,

b) pozwany błędnie wskazuje w toku likwidacji w decyzji z dnia 3.02.2016 r. jako podmiot wyłącznie właściwy do sądowego dochodzenia należności (...) S.A. TU w Ł., co stanowi błędne pouczenie i całkowicie nielojalne zachowanie strony pozwanej uzasadniające wystąpienie szczególnego wypadku.

2) art. 98 kpc poprzez jego zastosowanie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów wynikających między innymi z dopuszczenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia stawek dobowych (wniosek z rozprawy z dnia 2.03.2017 r.). W sytuacji gdy pozwany podnosi po swojej stronie brak legitymacji biernej, złożony przezeń wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego wykracza poza zakres celowej obrony, a zatem w konsekwencji również poza zakres kosztów które winien pokryć powód. Na marginesie wniosek taki złożony przez pozwanego w toku rozprawy oznacza przyznanie okoliczności podnoszonych w pkt 1 niniejszego zażalenia a zatem znacznego skomplikowania sprawy, co stanowi pośrednio uzasadnienie wniosku o zastosowanie art. 102 kpc.

W uzasadnieniu powód przytoczył argumenty na poparcie swojego stanowiska.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Zażalenie powoda nie jest uzasadnione.

Niezasadnym był zarzut naruszenia art. 98 § 1 kpc stosownie do którego, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W przedmiotowej sprawie koszt jaki poniósł pozwany, to koszt zastępstwa procesowego – 360 zł., opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł. oraz opinii biegłego 717,11 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego koszt opinii biegłego był kosztem koniecznym i celowym. Ocena czy koszty były niezbędne i celowe jest uzależniona od konkretnych okoliczności danej sprawy. Należy wziąć pod uwagę, czy czynność strony która je wygenerowała była potrzebna do realizacji prawa strony, w niniejszym postępowaniu prawa do obrony. Oceny tej należy dokonać uwzględniając stan rzeczy w chwili w której strona daną czynność podjęła.

W przedmiotowej sprawie powód konsekwentnie wskazywał jako pozwanego (...) S.A. w Ł.. Powód nie zmienił stanowiska pomimo uzasadnionego i popartego materiałem dowodnym zarzutu pozwanego co do braku po jego stronie legitymacji biernej. Powód w dalszych pismach procesowych zwalczał stanowisko pozwanego w tym zakresie. W tym stanie rzeczy pozwany podjął się obrony merytorycznej wnosząc na rozprawie o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. W stanie rzeczy w jakim pozwany dokonał czynności procesowej wywołując koszty sądowe, nie można mu czynić zarzutu, iż nie była ona celowa do obrony. Przeciwnie skoro powód konsekwentnie kierował roszczenie przeciwko temu pozwanemu, uzasadnionym była odpowiedź także na argumenty dotyczące istoty sporu. Nie było dla oceny celowości podjęcia obrony merytorycznej decydującym przekonanie samego pozwanego co do słuszności zarzutu braku legitymacji procesowej, o którym ostatecznie miał rozstrzygnąć Sąd. W konsekwencji podjęcie obrony było celowym na wypadek nieuwzględnienia jego zarzutu co do braku legitymacji biernej. Na poparcie stanowiska pozwanego co do meritum sprawy, przy powyższym założeniu, niezbędnym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, z którym wiązał się obowiązek poniesienia kosztów. Sąd I instancji ustalając stan faktyczny w sprawie dokonał tego także w oparciu o ten dowód, uwzględniając częściowo powództwo w stosunku do wezwanego w trybie art. 194 kpc pozwanego (...) S.A.

Ostatecznie pozwany (...) S.A. w Ł. wygrał sprawę z uwagi na zasadny zarzut braku legitymacji procesowej, co nie zmieniło jednak tego, iż w toku procesu poniósł koszty celowe i niezbędne, będąc zmuszonym do podjęcia obrony co do istoty sporu do czego koniecznym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, który związany był z koniecznością poniesienia jego kosztu przez pozwanego.

W sprawie nie znajdzie zastosowania przepis art. 102 kpc.

Zasadą jest zgodnie z art. 98 kpc, iż przegrywający i ponosi koszty procesu i zwraca przeciwnikowi koszty procesu poniesionego przez niego. Przepis art. 102 kpc jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym rozszerzającej wykładni. Nie precyzuje przy tym jakie kryteria muszą być spełnione dla przyjęcia w danej sprawie, że zachodzą okoliczności objęte sformułowaniem "w wypadkach szczególnie uzasadnionych". Przyjmuje się, że chodzi o takie sytuacje, które wskazują, że ponoszenie kosztów zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu mogłoby pozostawać w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego.

Wytaczając powództwo strona musi liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów postępowania, w szczególności w przypadku negatywnego rozstrzygnięcia. Bez znaczenia pozostaje tutaj intencja powoda oraz przekonanie o zasadności wszczęcia powództwa. Okoliczności te same w sobie nie mogą być traktowane jako szczególne okoliczności przemawiające za odstępstwem od ogólnej zasady odpowiedzialności za wynik sporu. Nie uzasadnia zastosowania przepisu art. 102 kpc „złożoność sytuacji prawnej” na którą powołuje się powód zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, iż jest podmiotem profesjonalnym, nadto reprezentowanym przez kwalifikowanego pełnomocnika. Nie należy do okoliczności wyjątkowych bezzasadność powództwa wynikająca z zaniechania wyciągnięcia właściwych wniosków z okoliczności sprawy i faktów istniejących na etapie jeszcze przed wniesieniem pozwu, co do których powód winien zgromadzić odpowiednią wiedzę zanim wytoczył powództwo. Powód nabywając wierzycielność w związku z najmem pojazdu zastępczego o zwrot tego kosztu w ramach odpowiedzialności OC sprawcy szkody, winien w pierwszym rzędzie ustalić okoliczność podstawową, a to właśnie podmiot udzielający temu sprawcy ochrony w ramach ubezpieczenia OC. Powód zwracał się też pismem z daty 26.10.2015 r. do (...) S.A. o zapłatę za najem pojazdu.

W świetle powyższego nie jest wystarczającym dla uznania, iż zachodzą okoliczności szczególne z art. 102 kpc powołanie się powoda, podmiotu profesjonalnego, który oparł powództwo o pouczenie w decyzji przyznającej odszkodowanie.

Dysponentem procesu w zakresie oznaczenia strony pozwanej był powód i to on wskazał (...) S.A., podtrzymując w toku procesu swoje stanowisko w tym zakresie. Powód podjął ryzyko procesu, podczas którego zgodnie z jego zasadniczym celem jakim jest rozważenie racji, w tym także dotyczących kwestii prawnych obu stron, ostatecznie stanowisko powoda odnośnie tego pozwanego zostało zweryfikowane na niekorzyść. Brak jest podstaw, aby taką

sytuację uznać za wyjątkową, uzasadniającą przerwienie kosztów procesu na stronę, która poniosła koszty w związku koniecznością podjęcia obrony, a która spór wygrała.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I postanowienia na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc .

W pkt II postanowienia Sąd orzekł w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 98 kpc, na które po stronie pozwanego złożyły się koszt zastępstwa procesowego – 120 zł., mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania. Przy ustalaniu wysokości stawki wynagrodzenia zastępstwa procesowego Sąd oparł się na § 2 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5.11.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu z daty zakończenia sprawy w I instancji ustalonym Rozp. M.. Spr. z dnia 3.10.2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie a to w zw. z § 2 tegoż rozporządzenia.

Przy ustalaniu wysokości stawki pełnomocnika Sąd wziął pod uwagę wartość przedmiotu zaskarżenia, który stanowi wartość przedmiotu sporu w postępowaniu zażaleniowym /por. post. SN z dnia 17.12.2009 r., sygn. akt IV CZ 81/09/.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)